

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาไทยชุดทักษะสัมพันธ์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เล่ม 1 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามของครูจำนวน 30 ชุด และของนักเรียน 300 ชุด การวิเคราะห์ปรากฏผลดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ก. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับครู

1. เพศ ในจำนวนครู 30 คน เป็นเพศชาย 3 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 เป็นเพศหญิง 27 คน คิดเป็นร้อยละ 90.00
2. อายุ ครูที่มีอายุระหว่าง 31 - 35 ปี มีมากที่สุด คือ 17 คน คิดเป็นร้อยละ 56.67 อายุระหว่าง 26 - 30 ปี มีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67 อายุระหว่าง 36 - 40 ปี มีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 13.33 อายุระหว่าง 20 - 25 ปี มีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 และอายุระหว่าง 41 - 45 ปี มี 1 คน คิดเป็นร้อยละ 3.33
3. คุณวุฒิของครูภาษาไทย ระดับปริญญาโท 2 คน คิดเป็นร้อยละ 6.67 ปริญญาตรี 11 คน คิดเป็นร้อยละ 36.67 ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา 7 คน คิดเป็นร้อยละ 23.33 พิเศษมัธยม 6 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 และวุฒิอื่น ๆ (ไม่ไ้ระบุ) 4 คน คิดเป็นร้อยละ 13.33
4. ในจำนวนครูภาษาไทยทั้ง 30 คน มีวิชาเอกภาษาไทย วิชาโทอื่น ๆ เป็นจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 76.67 วิชาเอกอื่น ๆ วิชาโทภาษาไทย มีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67 และไม่ไ้ระบุวิชาเอกโท 2 คน คิดเป็นร้อยละ 6.67

I15992268.

5. จำนวนปีที่ทำการสอน ครูสอนในระหว่าง 6 - 10 ปี มีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00 สอนระหว่าง 1 - 5 ปี มีจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 30.00 สอนระหว่าง 11 - 15 ปี มีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 23.33 และสอน 16 ปีขึ้นไปมีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 6.67

6. ประสบการณ์อื่นเกี่ยวกับภาษาไทย (นอกเหนือจากการสอนภาษาไทย) เรียงตามลำดับมากน้อยดังนี้ คือ

6.1 ที่ปรึกษาชุมชนภาษาไทย

6.2 กรรมการตรวจสอบภาษาไทย กรมวิชาการ
กระทรวงศึกษาธิการ

6.3 กรรมการตรวจสอบภาษาไทยกลุ่มโรงเรียนราษฎร์

6.4 กรรมการตัดสินการประกวดเรียงความเรื่อง "วันเด็ก
แห่งชาติ"

6.5 กรรมการตัดสินการโต้วาทีระหว่างโรงเรียน

6.6 กรรมการตัดสินการโต้วาทีระหว่างชั้นเรียน

ข. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักเรียน

1. จำนวนนักเรียนในโรงเรียนรัฐบาล 152 คน คิดเป็นร้อยละ 50.67 นักเรียนในโรงเรียนราษฎร์มีจำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 49.33

2. ในจำนวนนักเรียนทั้งหมด 300 คน เป็นนักเรียนหญิง 202 คน คิดเป็นร้อยละ 67.33 นักเรียนชาย 98 คน คิดเป็นร้อยละ 32.67

3. อายุของนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม อยู่ในระหว่าง 12 - 16 ปี ในจำนวนนี้มีนักเรียนอายุ 13 ปี มากที่สุด คือมีจำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 41.67 อายุ 14 ปี มีจำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 41.00 อายุ 15 ปีมี 27 คน คิดเป็นร้อยละ 9.00 อายุ 12 ปี มี 22 คน คิดเป็นร้อยละ 7.33 และมีอายุ 16 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.00

4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนนิเวศวิทยาในประเทศไทยมีดังนี้คือ
มีนักเรียนจำนวน 278 คน คิดเป็นร้อยละ 92.67 ชอบ
เรียนนิเวศวิทยาในประเทศไทย โดยให้เหตุผลเรียงตามลำดับมากน้อยดังนี้คือ

1. ได้รับความรู้จากเรื่องที่อ่าน
2. เนื้อเรื่องสนุกสนาน ตื่นเต้น ง่ายใจ
3. ใ้ข้อคิด คติธรรมที่เป็นประโยชน์ เป็นหลักในการ
ดำรงชีวิต
4. อ่านแล้วเพลิดเพลิน
5. เนื้อหาสาระดี
6. ใ้รู้เรื่องราวเกี่ยวกับประวัติศาสตร์
7. ใ้รู้จักบุคคลสำคัญต่าง ๆ
8. นิเวศวิทยาเป็นมรดกของชาติที่นำศึกษา
9. มีค่าประพันธ์ที่ไพเราะ
10. ผู้แต่งมีความสามารถดี ทำให้อ่านติดตามเรื่อง
11. คำนำดี ชวนให้อ่าน
12. เป็นเรื่องเข้าใจง่าย
13. อาจารย์สอนดี
14. สนใจภาพย์ กลอนอยู่แล้ว จึงสนใจคำประพันธ์ที่บรรจุ
ไว้ในหนังสือ

จำนวนนักเรียนที่ไม่ชอบเรียนนิเวศวิทยาในประเทศไทยมี 22 คน คิด
เป็นร้อยละ 7.33 โดยมีเหตุผลรวบรวมตามลำดับมากน้อยดังนี้

1. ไม่เข้าใจศัพท์
2. ในเนื้อเรื่องมีราชาศัพท์ซึ่งยากแก่การเข้าใจ
3. มีบทกวีจำทำให้เบื่อ
4. บางเรื่องเป็นเรื่องราวไร้สาระ

5. บางเรื่องยาวเกินไป

6. วิธีการสอนของอาจารย์ทำให้หน้าเบื่อหน่าย

5. ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับวิชาการใช้ภาษาไทย

นักเรียนที่ชอบเรียนวิชาการใช้ภาษาไทยมีจำนวน 208 คน

คิดเป็นร้อยละ 69.33 มีเหตุผลเรียงตามลำดับมากน้อยดังนี้

1. นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

2. ใ้ครูจักวิธีการ เขียนจดหมาย เรียงความ

3. ใ้ครูจักวิธีติดต่อสื่อสาร

4. เรียนแล้วทำให้ใช้ภาษาได้ถูกต้อง

5. เนื้อเรื่องง่าย ทำให้สนุกสนาน เพื่อดิเพลิน

6. วิธีการสอนของอาจารย์ดี

7. มีความสนใจวิชานี้อยู่ก่อนแล้ว จึงเรียนด้วยความตั้งใจ

นักเรียนที่ไม่ชอบเรียนวิชาการใช้ภาษาไทย มีจำนวน 92 คน

คิดเป็นร้อยละ 30.67 โดยมีเหตุผลเรียงตามลำดับมากน้อยดังนี้

1. มีหลักเกณฑ์มาก ทำให้จำยาก

2. เนื้อเรื่องน่าเบื่อ

3. เรียนแล้วไม่เข้าใจ สับสน

4. ไม่ชอบเขียนเรียงความ

5. เรียนเนื้อหาเหมือนกันทุกปี

6. ไม่ชอบเขียน

6. ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับวิชาหลักภาษา

วิชาหลักภาษามีนักเรียนจำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ

42.67 ที่ชอบเรียนโดยให้เหตุผลเรียงตามลำดับมากน้อยดังนี้

1. ใ้ครูจักหลักการเขียนสระ พยัญชนะดีขึ้น

2. ใ้ครูจ้กภาษาไทยค้ี่ขึ้น
3. ใ้ความรู้ที่เหม้ะสมกับนักเรียน
4. ภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติ จึงมีความจำเป็นที่
จะตองเรียน
5. เรียนแล้วสนุก
6. วิธีสอนของครูดี ทำให้เข้าใจง่าย
7. มีแบบฝึกหัดใ้ทำ ทำให้เพลิกเพลิน

ในจำนวนนักเรียน 300 คนใ้มีนักเรียนจำเอน 172 คน
หรือร้อยละ 57.33 ไม่ชอบเรียนวิชาหลักภาษา เหตุผลมีคังนี้คือ

1. เข้าใจยาก
2. ไม่เข้าใจคำอธิบายในหนังสือ
3. เนื้อหาไม่สนุก
4. มีหลักเกณฑ์มาก ยากแก่การจดจำ
5. โอกาสที่จะนำมาใ้ในชีวิตประจำวันใ้น้อย
6. เรียนเรื่องซ้ำกันแทบทุกปี
7. วิธีการสอนของครู ไม่สนุกน่าเบื่อหน่าย

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับหนังสือเรียนภาษาไทยชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1

ก. ความคิดเห็นของครู

ตารางที่ 1 ความสนใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนต่าง ๆ ตามความคิดเห็นของครู

ชื่อบทเรียน	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1. ความสนุกในวัดเบญจมบพิตร	3.00	.37	มาก
2. สัตวภิธาน	2.93	.85	มาก
3. นิด ๆ หน่อย ๆ	3.13	.71	มาก
4. พระร่วงสวรรคโลก	3.00	.82	มาก
5. พระยาไชยบูรณ์	2.80	.65	มาก
6. นิราศสี่ทิว	2.93	.68	มาก
7. ไชยภาษา	2.47	.72	น้อย
8. รามเกียรติ์	3.47	.50	มาก
9. ผู้ชนะสิบทิศ	3.27	.57	มาก
10. คุณค่าพฤษชาติ	2.40	.61	น้อย
11. แม่ศรีเรือน	2.67	.79	มาก
12. เศรษฐศาสตร์ในห้องแถว	2.87	.62	มาก
13. นิทานสุภามิต	2.80	.75	มาก
14. บทรอยกรอง			
เรื่องวอนขอ รอจันทร์แจ่มแสง กวีกับจันทร์เจ้า			
เรื่องรุ่งอรุณแห่งหัวใจ	2.60	.71	มาก

จากตารางที่ 1 แสดงว่าครูมีความเห็นว่านักเรียนสนใจเรื่องต่าง ๆ ในบทเรียนมากเป็นส่วนใหญ่ นอกจากเรื่องไชยภาษา และคุณค่าพฤษชาติที่นักเรียนให้ความสนใจน้อย

ตารางที่ 2 การบรรลุลักษณะประสงคในการเรียนการสอนของนักเรียนตาม
ความคิดเห็นของครู

	\bar{x}	S.D.	แปลความ
1. มีทักษะในการใช้ภาษาที่ทั้งการฟัง พูด อ่านและเขียน	3.07	.77	มาก
2. สามารถใช้ทักษะทั้ง 4 ได้สัมพันธ์กัน	2.73	.57	มาก
3. สามารถถอดความจากร้อยกรองเป็นร้อยแก้วได้ถูกต้อง	2.60	.61	มาก
4. สามารถทำงานร่วมกันอย่างมีมนุษยสัมพันธ์อันดี	2.73	.85	มาก
5. รู้จักนำความรู้ที่ได้รับจากการเรียนไปใช้ในชีวิตประจำวัน	2.20	.65	น้อย
6. รู้จักคนกว่าช่วยตนเอง	2.60	.61	มาก
7. รู้จักใช้ความคิดสรุปความคิดรวบยอดของบทเรียนแต่ละเรื่อง	2.87	.62	มาก
8. กิจกรรมท้ายบทเรียนช่วยท่านในการกระตุ้นนักเรียนให้รู้จักสังเกตมากขึ้น	2.93	.58	มาก
9. ทักษะต่าง ๆ ที่จัดไว้มีความเหมาะสมกับนักเรียน	2.73	.57	มาก
10. "คำแนะนำการใช้หนังสือเรียน" ช่วยให้ครูเข้าใจวัตถุประสงค์ในการเรียนการสอน	3.13	.34	มาก

จากตารางที่ 2 แสดงว่าครูมีความเห็นว่าจากการเรียนบทเรียนต่าง ๆ ในหนังสือเรียน นักเรียนบรรลุลักษณะประสงคในการเรียนการสอนเป็นส่วนใหญ่ แต่เรื่องการรู้จักนำความรู้ที่ได้รับจากการเรียนไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนยังมีน้อย

ข. ความคิดเห็นของนักเรียน

ตารางที่ 3 ความพอใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนในหนังสือเรียน

ข้อบทเรียน	\bar{x}	S.D.	แปลความ
1. ความสนุกในวัคเบญจมาภิตร	2.56	.72	มาก
2. สัตวภิธาน	2.44	.77	น้อย
3. นิค ๆ หนอย ๆ	2.72	.88	มาก
4. พระร่วงสวรรคโลก	2.60	.83	มาก
5. พระยาไชยบูรณ์	2.63	.86	มาก
6. นิราศสัตหีบ	2.86	.83	มาก
7. ไชยภาษา	2.32	.89	น้อย
8. รามเกียรติ์	3.39	.81	มาก
9. ผู้ชนะสิบทิศ	3.19	.89	มาก
10. คุณภาพทุกษาชาติ	2.80	.85	มาก
11. แม่ศรีเรือน	2.82	.95	มาก
12. เศรษฐศาสตร์ในห้องแถว	3.39	.80	มาก
13. นิทานสุภาษิต	3.00	.84	มาก
14. บทร้อยกรอง เรื่องวอนขอ รอจันทร์แจ่มแสง กวีกับจันทร์เจ้า เรื่องรุ่งอรุณแห่งหัวใจ	2.36	.99	น้อย

จากตารางที่ 3 แสดงว่านักเรียนชอบเรื่องต่าง ๆ ในหนังสือเรียนมากเป็นส่วนใหญ่ ส่วนเรื่องไชยภาษา บทร้อยกรองและสัตวภิธานเป็นเรื่องที่นักเรียนชอบน้อย

ตารางที่ 4 ความเหมาะสมของบทเรียนกับระดับชั้น

ชื่อบทเรียน	เป็นเรื่องที่ยากเกินไป ร้อยละ	เป็นเรื่องที่ง่ายเกินไป ร้อยละ	เป็นเรื่องที่มีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับชั้นดีแล้ว ร้อยละ	เป็นเรื่องที่ยาวและไม่น่าสนใจ ร้อยละ
1. ความสนุกในวัดเบญจมบพิตร	2.67	7.00	79.67	10.67
2. สัตวภิธาน	14.33	10.67	62.30	12.67
3. นิด ๆ หน่อย ๆ	1.67	26.67	58.00	13.67
4. พระร่วงสวรรคโลก	19.67	4.33	65.00	11.00
5. พระยาไชยบูรณ์	11.67	5.00	72.67	10.67
6. นิราศสัททิม	8.67	9.00	71.67	10.67
7. ไชยภาษา	24.00	3.00	43.00	30.00
8. รามเกียรติ์	17.33	3.00	79.00	0.67
9. ผู้ชนะสิบทิศ	18.00	3.67	76.33	2.00
10. คุณค่าพฤษชาติ	4.00	23.00	64.00	9.00
11. แม่ศรีเรือน	3.00	17.00	69.00	11.00
12. เศรษฐศาสตร์ในทองแดง	2.00	11.67	79.33	7.00
13. นิทานสุภาษิต	6.67	18.00	67.00	8.33
14. บทรอยทอง	23.67	6.67	45.67	24.00
เรื่องวอนขอ รอจันทร์แจ่มแสง กวีกับ จันทร์เจ้า เรื่องรุ่งอรุณแห่งหัวใจ				

จากตารางที่ 4 แสดงว่านักเรียนมีความเห็นว่าบทเรียนทุกเรื่องมีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับชั้นดีแล้ว

ตารางที่ 5 ความรู้ที่นักเรียนได้รับจากบทเรียนต่าง ๆ ในหนังสือเรียน

ชื่อบทเรียน	การใช้ภาษา ประเพณีความ ศาสนา คติธรรม วิชาการต่าง ๆ				
	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ
1. ความสนุกในวัด เบญจมาภิตร	12.33	61.33	13.33	2.00	11.00
2. สัตวาทิธาน	37.66	1.66	-	3.33	57.33
3. นิก ๆ ทนอย ๆ	12.33	19.00	1.33	50.66	16.66
4. พระร่วงสวรรคโลก	15.00	30.33	11.66	22.66	20.33
5. พระยาไชยบูรณ์	7.66	12.00	2.66	39.66	38.00
6. นิราศสัจพิม	35.33	7.00	.66	10.33	46.66
7. ไชยภาษา	57.33	4.33	2.33	15.33	20.66
8. รามเกียรติ์	22.66	36.66	10.00	20.33	10.30
9. ผู้ชนะสิบทิศ	14.00	22.66	4.67	34.66	24.00
10. คุณค่าพฤษชาติ	18.33	3.33	-	12.66	65.66
11. แมศรีเรือน	6.66	48.66	3.33	9.33	32.00
12. เศรษฐศาสตร์ในทองแห้ว	14.66	11.66	.33	45.33	28.00
13. นิทานสุภาษิต	13.66	16.33	15.33	47.33	7.33
14. บทร้อยกรอง	46.66	20.33	5.66	8.66	18.66
เรื่องวอนขอ รोजันทรแจมแสง					
กวีกับจันทร์เจ้า					
เรื่องรุ่งอรุณแห่งหัวใจ					

จากตารางที่ 5 แสดงว่าเรื่องที่นักเรียนเห็นว่าเป็นให้ความรู้ทางด้านการใช้ภาษามากที่สุด คือเรื่องไวยากรณ์ และบทอรรถ ความรู้เกี่ยวกับประเพณีความเชื่อต่าง ๆ มีมากที่สุดในเรื่องความสนุกในวัดเบญจมบพิตร พระร่วง-สวรรคโลก รามเกียรติ์ และแม่ศรีเรือน ส่วนเรื่องนิก ๆ หน่อย ๆ พระยาไชยบูรณ์ ผู้ชนะสิบทิศ เศรษฐศาสตร์ในห้องแถว และนิทานสุภาษิตให้ความรู้ในด้านคติธรรมมากที่สุด และเรื่องสัตวภิธาน นิราศสดัหีบ คุณค่าพจนานุกรมให้ความรู้ในด้านวิชาการต่าง ๆ มากที่สุด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3. ความคิดเห็นของครูและนักเรียนที่มีต่อหนังสือเรียนภาษาไทยชุดทักษะสัมพันธ์

เล่ม 1

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับความเหมาะสม
 ด้านบทนำเรื่อง เนื้อเรื่อง กิจกรรม ศัพท์และประวัติดูแต่งในหนังสือ
 เรียน

	ครู			นักเรียน		
	\bar{x}	S.D.	แปลความ	\bar{x}	S.D.	แปลความ
1. บทนำเรื่องช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อเรื่อง ดีขึ้น	3.23	.56	มาก	3.04	.66	มาก
2. เนื้อเรื่องมีความยากง่ายเหมาะสมกับความ สามารถของนักเรียน	2.80	.40	มาก	2.93	.65	มาก
3. เนื้อหาของบทเรียนมีข้อเท็จจริงถูกต้อง	3.07	.45	มาก	2.83	.75	มาก
4. เนื้อหาของบทเรียนทันสมัย สามารถนำไป ใช้ใน ชีวิตประจำวัน	2.67	.79	มาก	2.56	.86	มาก
5. ทักษะที่จัดไว้ให้นักเรียนฝึกมีครบทั้ง 4 ด้าน คือการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน	2.90	.60	มาก	3.07	.81	มาก
6. กิจกรรมในหนังสือเรียนสอดคล้องกับจุดมุ่ง หมายที่ตั้งไว้ในหนังสือเล่มนี้	2.67	.60	มาก	2.77	.74	มาก
7. รูปแบบและเนื้อเรื่องของคำประพันธ์มีความ ยากง่ายเหมาะสมกับนักเรียน	2.57	.61	มาก	2.82	.77	มาก
8. การอธิบายศัพท์ในศัพท์านุกรมละเอียดชัดเจน	2.27	.57	น้อย	2.44	.88	น้อย
9. ประวัติดูแต่งช่วยให้นักเรียนรู้จักดูแต่งดี	3.10	.75	มาก	3.13	.70	มาก
10. ส่วนวนภาษาที่ใช้เหมาะสมกับความสามารถ ของนักเรียน	2.87	.67	มาก	2.80	.74	มาก

จากตารางที่ 6 แสดงว่าครูและนักเรียนมีความเห็นตรงกันทุกเรื่องว่า
คำแนะนำเรื่อง เนื้อเรื่อง กิจกรรม ประวัติดูแต่งในหนังสือเรียนมีความเหมาะสม
มาก ยกเว้นการอธิบายศัพท์ในศัพท์านุกรมเท่านั้นที่มีความเหมาะสมน้อย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 7 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับความ
เหมาะสมค่านลักษณะทั่วไปของหนังสือเรียน

	ครู			นักเรียน		
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1. ขนาดของหนังสือพอเหมาะ ไม่ใหญ่หรือเล็กเกินไป	2.60	.84	มาก	2.86	.89	มาก
2. ปกหนังสือสวยงามดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน	1.87	.57	น้อย	2.20	.80	น้อย
3. ปกหนังสือเรียนมีความแข็งแรงทนทาน	1.53	.50	น้อยที่สุด	2.13	.91	น้อย
4. การเข้ารูปเล่มทำอย่างประณีต มั่นคงถาวร	1.90	.75	น้อย	2.49	.85	น้อย
5. กระดาษที่ใช้พิมพ์มีความเหมาะสมกับสภาพการใช้งาน	2.10	.70	น้อย	2.43	.84	น้อย
6. การเรียงลำดับหน้าของหนังสือถูกต้อง	3.00	.66	มาก	3.37	.68	มาก

จากตารางที่ 7 แสดงว่าครูและนักเรียนมีความเห็นตรงกันเป็นส่วนใหญ่ว่า การเรียงลำดับหน้าของหนังสือ ขนาดของหนังสือ มีความเหมาะสมมากเกี่ยวกับเรื่อง ปกของหนังสือเรียน ครูมีความเห็นว่ามี**ความแข็งแรงทนทานน้อยที่สุด** ส่วนนักเรียนมีความเห็นว่ามี**ความแข็งแรงทนทานน้อย** เรื่องอื่น ๆ นอกจากนี้ครูและนักเรียนมีความเห็นตรงกันว่ามีความเหมาะสมน้อย

ตารางที่ 8 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับภาพประกอบในหนังสือเรียน

	ครู			นักเรียน		
	\bar{x} .	S.D.	แปลความ	\bar{x}	S.D.	แปลความ
1. ภาพประกอบเป็นภาพที่สวยงาม ดึงดูดความสนใจ	1.67	.65	น้อย	2.43	.92	น้อย
2. ขนาดของภาพพอเหมาะ	2.43	.62	น้อย	2.90	.75	มาก
3. คำอธิบายภาพชัดเจน ถูกต้อง	2.33	.48	น้อย	2.83	.76	มาก
4. ภาพประกอบเหมาะสมและสัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง	2.37	.61	น้อย	2.98	.78	มาก
5. จำนวนภาพเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง	1.67	.70	น้อย	2.35	.89	น้อย

จากตารางที่ 8 แสดงว่า ครูและนักเรียนมีความเห็นต่างกันหลายเรื่อง เป็นที่น่าสังเกตว่า ขนาดของภาพพอเหมาะ คำอธิบายภาพชัดเจน ถูกต้อง และภาพประกอบเหมาะสมและสัมพันธ์กับเนื้อเรื่องซึ่งครูมีความเห็นว่ามีเหมาะสมมากที่สุดแต่นักเรียนมีความเห็นว่าเรื่องต่าง ๆ เหล่านี้มีความเหมาะสมน้อย ส่วนเรื่องภาพประกอบเป็นภาพที่สวยงาม ดึงดูดความสนใจ และจำนวนภาพเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง ครูและนักเรียนมีความเห็นตรงกันว่ามีความเหมาะสมน้อย

ตารางที่ 9 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับการพิมพ์
ในหนังสือเรียน

	ครู			นักเรียน		
	\bar{x}	S.D.	แปลความ	\bar{x}	S.D.	แปลความ
1. ขนาดของตัวอักษรพอเหมาะ กับสายตาของ นักเรียน	2.37	.60	น้อย	3.23	.73	มาก
2. ตัวพิมพ์ชัดเจน สวยงาม	2.33	.54	น้อย	3.03	.71	มาก
3. ตัวสะกดถูกต้อง	2.83	.58	มาก	3.15	.69	มาก
4. การใช้เครื่องหมายวรรคตอนถูกต้อง	2.80	.40	มาก	3.19	.66	มาก
5. การเว้นช่องว่างระหว่างตัวอักษรและการ เว้นวรรคตอนเหมาะสม	2.60	.50	มาก	3.21	.64	มาก

จากตารางที่ 9 แสดงว่าครูและนักเรียนมีความเห็นว่าในด้านการพิมพ์ส่วนใหญ่ มีความเหมาะสมมาก เรื่องเกี่ยวกับขนาดของตัวอักษร และตัวพิมพ์ครูและนักเรียนมีความเห็นต่างกัน คือ ครูมีความเห็นว่า 2 เรื่องนี้มีความเหมาะสมน้อย ส่วนนักเรียนมีความเห็นว่ามีความเหมาะสมมาก

ตารางที่ 10 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับส่วนประกอบอื่น ๆ ในหนังสือเรียน

	ครู			นักเรียน		
	\bar{x}	S.D.	แปลความ	\bar{x}	S.D.	แปลความ
1. สารบัญช่อกรายละเอียดชัดเจน	3.17	.52	มาก	3.17	.51	มาก
2. ราคาพอเหมาะกับคุณภาพของหนังสือ	3.13	.52	มาก	2.70	.80	มาก
3. ภาคผนวกช่วยให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนที่ ขึ้น	3.30	.46	มาก	2.90	.76	มาก

จากตารางที่ 10 แสดงว่าครูและนักเรียนมีความเห็นตรงกันว่า สารบัญชาราคา และรายละเอียดในภาคผนวกมีความเหมาะสมมาก

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการใช้หนังสือเรียนภาษาไทย ชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1 และข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข สรุปผลในรูปของการบรรยาย ดังนี้

ก. แบบสอบถามครู

1. ปัญหาและอุปสรรคที่ครูประสบในการใช้หนังสือเรียนภาษาไทย ชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1 คือ

ด้านการสอนโดยใช้หนังสือเรียน ปัญหาที่พบมากที่สุดคือเรื่อง ครูไม่มีความรู้ที่พอเกี่ยวกับเรื่องที่สอน รองลงมาก็คือ ครูไม่สามารถอ่านทำนองเสนาะ คำศัพท์ในหนังสือได้

ด้านเนื้อเรื่อง ครูส่วนใหญ่มีความเห็นว่า เนื้อเรื่องที่บรรจุไว้ในหนังสือเรียนยากเกินไป บางเรื่องเก่าเกินไป ยากที่จะตีความสำนวนภาษาในเรื่องได้ คำอธิบายรายละเอียดบางบทมีน้อยเกินไป บางเรื่องใช้ถ้อยคำไม่สุภาพ เช่น พระร่วง-สวรรคโลก

ด้านกิจกรรม ครูส่วนใหญ่มีความเห็นว่า กิจกรรมมีมากเกินไป ยากเกินไป ไม่สามารถฝึกได้หมดเพราะมีเวลาจำกัด

ด้านรูปเล่มและการพิมพ์ ปัญหาที่ประสบมากที่สุดคือ การเข้ารูปเล่มไม่ดี ทำให้หนังสือซุกงาย หนังสือบางเล่มซุกหายไปแล้วหลายหน้า ปกไม่แข็งแรง ซุกงาย ตัวสะกดผิดหลายแห่ง ภาพประกอบน้อยเกินไป ไม่ดึงดูดความสนใจ ตัวพิมพ์ในหนังสือมีขนาดเล็กเกินไป

2. ปัญหาเกี่ยวกับการใช้คู่มือการสอนของครู ปัญหาที่พบมากที่สุดคือคู่มือการสอนมีไม่เพียงพอกับจำนวนครู คำอธิบายไม่ละเอียด เรื่องที่ต้องการรู้ไม่อธิบายไว้

3. เรื่องที่ครูคิดว่าไม่เหมาะสมที่จะนำมาเป็นบทเรียนเรียงตามลำดับความคิดเห็นมากน้อยดังนี้

3.1 เรื่องพระร่วงสวรรคโลก เพราะ เนื้อเรื่องบางตอน ไม่เหมาะสมกับวัยของนักเรียน เพราะ เป็นเรื่องรัก ๆ ใคร่ ๆ ทำให้นักเรียนติดไปใน ทางที่ไม่ดีได้

3.2 เรื่องไซภาษา เพราะ ใช้คำยาก ส่วนภาษาเก่า นักเรียนไม่เข้าใจ

3.3 บทร้อยกรอง เพราะนักเรียนไม่มีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเรื่องร้อยกรอง จึงเห็นเป็นเรื่องไร้สาระ นักเรียนไม่เข้าใจศัพท์ในเรื่อง

3.4 แม่ศรีเรือน เพราะ เป็นเรื่องที่ไม่มีความน่าสนใจเท่าที่ควร

3.5 ผู้ชนะสิบทิศ เพราะ ไม่ใช่เรื่องราวของคนไทย ยกย่อง ศักดิ์ของคนไทย และนักเรียนไม่เข้าใจเนื้อเรื่องมาก่อน ทำให้ยากแก่การเข้าใจ

4. ครูมีความคิดเห็นว่า จะนำเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้มาบรรจุ ไว้ในบทเรียนเรียงตามลำดับดังนี้คือ

4.1 สมบัติผู้ดี ของ เจ้าพระยาพระเสด็จสุเรนทราธิบดี

4.2 ขุนช้างขุนแผนตอนที่คามฟ้าฟัน พระราชนิพนธ์ในพระบาท สมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย

4.3 พระอภัยมณี ของสุนทรภู่

4.4 พอสอนลูก ของ นายทวี มุขยเกตุ

4.5 สุภาษิตสอนหญิง ของ สุนทรภู่

5. เกี่ยวกับการปรับปรุงหนังสือและข้อเสนอแนะในการปรับปรุง หนังสือ ครูมีความเห็นดังนี้

ก้านเนื้อเรื่อง ครูส่วนใหญ่มีความเห็นว่าควรตัดเรื่องที่ยาก ออกไปและบรรจุเรื่องที่มีความเหมาะสมกับวัยและความต้องการของเด็กแทน เรื่องที่นำ มาบรรจุไว้ในบทเรียน ควรมีขนาดยาวพอเหมาะ บทร้อยกรองที่นำมาให้เรียนควรแต่ง คำง่าย ๆ ประพันธ์ที่ไม่ยากจนเกินไป

ก้านกิจกรรม ครูเห็นว่าควรจัดกิจกรรมให้พอเหมาะกับเวลา
เรียนที่กำหนดไว้ ครูส่วนใหญ่มีความเห็นว่าควรตัดกิจกรรมออกไปบ้าง แต่บางส่วนมีความ
เห็นว่าควรเพิ่มกิจกรรมให้มากขึ้นอีก เพราะกิจกรรมที่เสนอแนะไว้บางข้อไม่เป็นประโยชน์
สำหรับนักเรียน

ก้านรูปเล่มและการพิมพ์ ครูต้องการให้ปรับปรุงเรื่องการเย็บ
เล่มให้แข็งแรง ทนทานมากที่สุด รองลงมาคือควรปรับปรุงด้านขนาดของเล่มให้ กะทัดรัด
จับเหมาะมือ ตัวสะกดควรถูกต้อง ตัวพิมพ์ควรมีขนาดโตกว่าเดิม ภาพประกอบควรให้สัมพันธ์
กับเนื้อเรื่อง และควรเป็นภาพสีเพื่อเรียกร้องความสนใจของนักเรียน กระดาษควรมีคุณภาพดี

ก้านคู่มือการสอน ครูส่วนใหญ่มีความเห็นว่าควรลดคู่มือการสอน
ให้มากขึ้นพอกับจำนวนครู ควรเพิ่มคำอธิบายสิ่งที่ครูไม่เข้าใจ แนะนำแหล่งอุปกรณ์และ
หนังสืออ่านเพิ่มเติม

ก้านอื่น ๆ ครูมีความเห็นว่า ประวัติผู้แต่ง การอธิบายลักษณะคำ
ประพันธ์ ตลอดจนศัพท์ต่าง ๆ ควรนำมาอธิบายไว้ในแต่ละบทเพื่อสะดวกแก่การอ่าน และ
ควรเพิ่มคำอธิบายศัพท์ให้ละเอียดชัดเจน

ข. แบบสอบถามนักเรียน

1. ปัญหาและอุปสรรคที่นักเรียนประสบในการใช้หนังสือเรียนภาษาไทยชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1 คือ

ก้านเนื้อเรื่อง ปัญหาที่นักเรียนส่วนใหญ่พบคือ เนื้อเรื่องบางเรื่อง
ยากเกินไป มีเนื้อหาสาระมากเกินไป แต่นักเรียนบางส่วนมีความเห็นว่าเนื้อเรื่องมีเนื้อหา
สารถน้อยเกินไป รองลงมาได้แก่เนื้อเรื่องไม่น่าสนใจ เนื้อเรื่องไม่สนุก ฉ่าสมัย บทร้อย-
กรองมีมากเกินไป บางเรื่องไม่น่านำมาให้เรียนเพราะไม่อาจนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
การคัดตอนเนื้อเรื่องทำให้ไม่เข้าใจ ส่วนวนภาษายากแก่การเข้าใจ ไม่เหมาะกับระดับชั้น
คำอธิบายเพิ่มเติมในเรื่องไม่ละเอียด ไขถ้อยคำยืดยาว ไม่มีสาระ

ก้านบทนำเรื่อง นักเรียนบางส่วนให้ความเห็นว่า บทนำเรื่องยาว

เกินไป แต่บางส่วนมีความเห็นวาทนาเรื่องสั้นเกินไป

ด้านประวัติผู้แต่ง นักเรียนส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่าประวัติผู้แต่งสั้นเกินไป

ด้านการอธิบายศัพท์ นักเรียนส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการอธิบายศัพท์ไม่ละเอียดชัดเจน

ด้านรูปเล่มและการพิมพ์ นักเรียนส่วนใหญ่มีความเห็นว่ารูปเล่มมีขนาดใหญ่เกินไป จับถือไม่สะดวก รองลงมาคือการเย็บเล่มไม่แน่นหนา คุณภาพของกระดาษไม่ดี กระดาษบาง ซากงาย เวลาเขียนจะซึม ภาพประกอบมีน้อยเกินไป ไม่ดึงดูดความสนใจ ไม่สัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง ตัวอักษรติดกันเกินไป ตัวอักษรไม่ชัดเจน พร่ามัว มีขนาดเล็กเกินไป การเว้นวรรคตอนไม่เหมาะสม ตัวสะกดผิดหลายแห่ง พิมพ์ตกหล่น ตัวหนังสือซ้อนกัน พิมพ์เลขหน้าสลับกัน พิมพ์ชื่อผู้แต่งที่หัวเรื่องตัวเล็กเกินไป

ด้านกิจกรรม นักเรียนส่วนใหญ่มีความเห็นว่า มีกิจกรรมมากเกินไป แต่มีบางส่วนให้ความเห็นว่า มีกิจกรรมน้อยเกินไป รองลงมาคือ ไม่เข้าใจคำสั่งในกิจกรรม กิจกรรมยากเกินไป มีคำถามแบบปรนัยน้อยและกิจกรรมส่วนใหญ่ไม่น่าสนใจ

ด้านอื่น ๆ นักเรียนมีความเห็นว่า การอธิบายคำประพันธ์ไม่ละเอียด ครูอาจารย์สอนไม่สนุก สอนซ้ำ ๆ ลำเอียงและไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น

2. เรื่องที่นักเรียนคิดว่าไม่เหมาะสมที่จะนำมาเป็นบทเรียน เรียงตามลำดับมากน้อย 5 อันดับดังนี้คือ

2.1 ไวยากรณ์ เพราะใช้ภาษายากไม่เหมาะสมกับสมัย การอธิบายสุภาษิต สำนวน คำพังเพยเรียนแล้วในวิชาการใช้ภาษา

2.2 สัตววิทยาน เพราะใช้ภาษายาก ทำให้เข้าใจยาก จำชื่อสัตว์ไม่ได้ อ่านแล้วเหมือนเรียนวิชาวิทยาศาสตร์

2.3 บทร้อยกรอง เพราะศัพท์ยาก ไม่มีประโยชน์ในการดำรง

ชีวิตประจำวัน เป็นเรื่องเกี่ยวกับความรัก ทำให้ใจแตกได้

2.4 แม่ศรีเรือน เพราะเป็นเรื่องที่ไม่เกี่ยวกับเพศชาย นำมาใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันไม่ได้ มีคติธรรมน้อย ล้าสมัย ไม่ให้ความรู้ทางวิชาการ ไม่เหมาะกับวัยของเด็ก การดำเนินเรื่องไม่น่าติดตาม และเนื้อเรื่องซ้ำกับวิชาการดูแลรักษาบ้าน

2.5 นิราศสัทธิบท เพราะเป็นเรื่องส่วนตัวมากเกินไป คำประพันธ์ไม่ไพเราะ ไม่น่าสนใจ เนื้อเรื่องและคำศัพท์ง่ายเกินไป

3. นักเรียนมีความเห็นว่าน่าจะนำเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้มาเป็นบทเรียน โดยเรียงตามลำดับมากน้อย 5 อันดับ ได้แก่

3.1 พระอภัยมณี ตอนเรือแตก และตอนพบจินตหรา ของสุนทรภู่

3.2 อยู่กับกง ของหยก บูรพา

3.3 รามเกียรติ์ ตอนอื่น ๆ นอกเหนือจากที่นำมาเป็นบทเรียน พระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก

3.4 ไกรทอง ตอนพิฆาตชาละวัน พระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย

3.5 อิเหนา ตอนเข้าเมืองและตอนไชยบัน พระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย

4. นักเรียนมีความเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงหนังสือเรียนและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงดังต่อไปนี้คือ

ด้านเนื้อเรื่อง นักเรียนส่วนใหญ่มีความเห็นว่าควรจัดเนื้อเรื่องที่มีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับชั้น เนื้อเรื่องไม่ควรยากหรือง่ายเกินไป เนื้อเรื่องสนุกสนาน มีคติธรรม ให้ประโยชน์และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ เรื่องที่ยากแก่การเข้าใจ ควรตัดออก ควรเป็นเรื่องที่แต่งเป็นร้อยแก้วมากกว่าร้อยกรอง

ด้านกิจกรรม นักเรียนส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ควรตัดกิจกรรม

ที่ไม่จำเป็นออก เพิ่มคำถามแบบปรนัยบ้าง ร่องลงมาได้แก่ ควรจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง เหมาะสมกับเวลาเรียน และควรเป็นกิจกรรมที่น่าสนใจทำให้สนุกสนานเพลิดเพลิน

ค่านักอ่านกรรม นักเรียนมีความต้องการให้อธิบายศัพท์ไว้อย่างหลังบทเรียนเป็นส่วนใหญ่ ร่องลงมาได้แก่ เพิ่มคำอธิบายศัพท์ให้มากขึ้นและละเอียดขึ้น

ค่านักปฏิบัติแต่ง นักเรียนส่วนใหญ่ต้องการให้นำประวัติผู้แต่งมาบรรจุไว้ก่อนเริ่มเรื่อง ร่องลงมาได้แก่ เพิ่มรายละเอียดเกี่ยวกับประวัติผู้แต่งให้มากขึ้น

ค่านักอ่านรูปเล่มและการพิมพ์ นักเรียนส่วนใหญ่ต้องการรูปเล่มที่กะทัดรัด จับเหมาะมือ เวลาถือหนังสือจะได้ไม่ต้องพับ ตัวพิมพ์ชัดเจน อ่านง่าย ร่องลงมาได้แก่ การเว้นวรรคตอน ควรเหมาะสม ตัวสะกดถูกต้อง คุณภาพของกระดาษควรจะเป็นกระดาษสีขาว คอนข้างหนา ปกสวย สะดวกทนทานเหมาะกับการใช้งาน ภาพประกอบควรเป็นภาพสี ควรเป็นภาพแปลกที่นักเรียนไม่รู้จัก มีภาพผู้แต่งด้วย หัวข้อควรพิมพ์ด้วยตัวพิมพ์ใหญ่เพื่อเน้นข้อความ และควรแบ่งเป็นเทอมละ 1 เล่ม

ค่านักอื่น ๆ นักเรียนต้องการให้ปรับปรุงด้านการผลิตหนังสือ คือ ควรจะผลิตให้เร็วขึ้นทันเปิดเทอม ควรมีคำชี้แจงจุดประสงค์ของผู้แต่งให้ชัดเจน บทนำเรื่องควรละเอียด ราคาควรถูกกว่าที่เป็นอยู่ ถ้าคิดเรื่องใดมาเป็นบทเรียนควรย่อประวัติตัวละครไว้ด้วย เพิ่มคำอธิบายในภาคผนวกให้ละเอียดขึ้น และควรมีสรุปรายบทเรียนแต่ละเรื่องด้วย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย